

Kristian Kožul

Galerija Kranjčar
Kaptol 26, 10000 Zagreb

Radno vrijeme:

Pon. - Pet.: 14.00 - 19.00

Sub.: 11.00 - 15.00

Ned.: zatvoreno

Tel. / Fax: + 385.1.4818400
e-mail: kranjcar@kranjcar.hr

K.
GALERIJA
KRANJČAR

Ne-Pomirljivi / Irreconcilable

Kristian Kožul

SUBVENCIONIRANE STVARNOSTI / SUBSIDIZED REALITIES

03.10.-17.10.2009.

Autori ciklusa: prof. Vanja Babić, kustos
mr.sc. Branko Kostelnik, izbornik

Ciklus NE-POMIRLJIVI u Galeriji Kranjčar zamišljen je kao svojevrsna platforma u okviru koje će se predstaviti umjetnici mlađe srednje generacije, različitih senzibiliteta. No, ma koliko oni bili različiti prema svom rukopisu i poetikama, toliko ih veže nekoliko relevantnih zajedničkih karakteristika. Prvo, to su već afirmirani umjetnici, gotovo ponajbolji predstavnici pojedinog žanra i/ili stila svoje generacije, koji prema mišljenju autora ciklusa, još imaju solidnog prostora za daljnje napredovanje i usavršavanje svoga umjetničkog izraza. Drugo, riječ je o umjetnicima od 35 do 45 godina koji ulaze u najbolje umjetničke godine, a koje - premda po stilu i jeziku izražavanja toliko različiti - veže jedan opći, zajednički generacijski senzibilitet.

I konačno, riječ je o umjetnicima koji, premda iza sebe imaju respektabilan broj samostalnih izložbi i u zemlji i u inozemstvu, a neki od njih i solidan društveni status sveučilišnog profesora (Krašić) ili pak žive i rade u prestižnim centrima svjetske umjetničke scene poput Pariza ili New Yorka (Vrankić, Kožul), u sebi još uvijek nose svojevrsan umjetnički nemir i nepomirljivost s društvenim okruženjem ili umjetničkom praksom vlastite osobnosti ili cjelokupne scene.

A upravo ta nepomirljivost zajednička je crta svim odabranim umjetnicima koji će biti predstavljeni u ovom ciklusu znakovitog, ali i pomalo ironičnog naziva NE-POMIRLJIVI.

Vrijeme ili, bolje rečeno, upravo njihove izložbe u okviru ovog ciklusa što će se u prostoru Galerije Kranjčar producirati tijekom 2009. i 2010. godine dokazat će, uvjereni smo, gore navedene tvrdnje. (B.K.)

PROGRAM CIKLUSA NE-POMIRLJIVI U GALERIJU KRAJČAR ZA 2009/2010.

1. TOMISLAV BUNTAK (Zagreb) - travanj 2009.
2. KRISTIAN KOŽUL (New York) - listopad 2009.
3. DAVOR VRANKIĆ (Pariz) - studeni 2009.
4. INES KRASIĆ (Zagreb) - siječanj 2010.

Ne-Pomirljivi / Irreconcilable

Kristian Kožul

SUBVENCIONIRANE STVARNOSTI / SUBSIDIZED REALITIES

03.10.-17.10.2009.

Kristian Kožul svoju je najnoviju izložbu naglašeno multimedijalnoga karaktera nazvao SUBVENCIONIRANE STVARNOSTI. Ovakav, pomalo birokratsko-nadrealistički ali nedvojbeno lucidno odabran naziv, odmah nas uvodi u središte problematike na koju se Kožul nastoji referirati. Ponajprije, mogli bismo se zapitati što je to uopće zbilja ili stvarnost. Ovo pitanje stoljećima, pa čak i tisućljećima, tinjalo je u svijesti pripadnika različitih filozofskih škola i pravaca, a posljednji puta aktualiziralo se prije tridesetak godina, ponajprije zahvaljujući francuskom misliocu Jeanu Baudrillardu. Njegova, za suvremenu likovnu praksu još uvijek začudno stimulativna teza o zbilji/stvarnosti koja postaje moguća samo i isključivo ukoliko joj prethodi simulacija, izvire iz spoznaje i anticipacije tehnoloških mogućnosti postindustrijskoga odnosno digitalno-informatičkoga društva. U suvremenom svijetu, smatra Baudrillard, dokinute su mogućnosti za postojanje bilo kakve predmetnosti shvaćane na tradicijom utemeljene načine; subjekt i objekt postali su, naime, jedno te isto. Kožul, međutim, nipošto ne negira predmetnost. Štoviše, za njegovu umjetnost ključan je upravo način na koji se odnosi prema predmetima i(li) objektima što ih stvara i potom izlaže. To ponajprije vrijedi za radove i izložbe nastale tijekom proteklih šest do sedam godina. Zadovoljiti se, međutim, tek pukom konstatacijom kako Kožulovi predmeti/objekti izvire izravno iz stvarnosti što ih okružuje značilo bi nedopustivo pojednostaviti problem. Stvarnost - prethodno uvjetovana a samim time i relativizirana baudrillardovskim simulakrumom - poprima ulogu svojevrsnoga katalizatora što uzrokuje svima nam pomalo zastrašujuće mijene kojima Kožul svoje predmete/objekte nemilosrdno podvrgava. U tom smislu, oni su donekle bliski "uznemirujućim predmetima" (anxious objects), kako ih je svojedobno nazvao Harold Rosenberg, ali uz jednu bitnu razliku. Pitanje koje nas može uznemiriti, naime, više ne glasi: "Je li to što je izloženo uopće umjetničko djelo?" nego: "Kakve sociopsihološke konotacije i asocijacije ovakva umjetnina za sobom povlači?".

Na izložbi u galeriji Kranjčar Kožul nam nudi lažnu, gotovo fatalno uljepšanu stvarnost. A laž se u umjetnosti nerijetko označava kičem, neprijeporno moćnim oružjem u rukama autora koji se njime u stanju osviješteno služiti. Kritički i radikalno rastačući sveto dvojestvo visokorazvijenoga kapitalizma - riječ je, dakako, o stjecanju i potrošnji - Kožul otvara i mnoge druge teme. Medijsko manipuliranje, iskrivljeno shvaćanje identiteta, unosna banalizacija/zloupotreba religije, odsustvo plodne dvosmjerne komunikacije, nerazumijevanje prošlosti. . . svi pobrojani fenomeni tvore suvremenu stvarnost, a svojim agresivnim i sveprisutnim blještavilom te uzajamnom isprepletanošću doista ju i subvencioniraju, onemogućavajući nam utonuće u možda spasonosnu melankoliju. Predmeti/objekti i dalje zauzimaju izuzetno važno mjesto, ali tu je sada i digitalni medij videa, likovna paradigma simulakruma.

Šešir, čizme i sedlo predstavljaju neizostavne ikonografske dodatke kaubojima, najprepoznatljivijim simbolima američke (pre)kratke povijesti. Ali ta se povijest nerijetko iskrivljava i besramno komercijalizira. Kožul svojem kaubojskom kompletu namjerno oduzima - a čini to doslovno i simbolički - ono čemu služe, a to je čovjek. Umjesto njega imamo kičastu i krajnje trivijaliziranu zastavu. Identitet je, dakle, sveden na robu, a Kožul nas upozorava da rezultat toga ne može biti ništa drugo nego ordinarni kič.

Potrošački odgojen čovjek u vrijeme recesije vapi za svojevrsnim Mesijom, za spasonosnim čudotvorcem. Ali, ne predstavlja li njegova pojava samo iluziju, tek zavaravajuću digitalnu sliku u kaosu različitih dezinformacija. Višak informacija, naime, može škoditi spoznaji. Umjesto melankolije pogodne za razmišljanje na djelu je histerična nada.

A što je s tranzicijskim čovjekom? Stiješnjen je između histerične nade i posve beskorisnog optimizma sjećanja (prošlosti). S jedne strane Mesija-Obama, a s druge Maršal. Dva sadržajno posve različita svijeta, ali u mentalnom sklopu izgubljenih i zbunjenih pojedinaca, sretnih i nesretnih istodobno, oni poprimaju začudno slična značenja. Mogu li sloboda,

sigurnost i pravednost ostvariti plodnu koegzistenciju? I što nam ti pojmovi danas znače? Kožulovi radovi ne nude nedvosmislene odgovore, ali itekako tjeraju na razmišljanje. Ukoliko je razmišljati uopće moguće.

Neki će potražiti utočište u industriji zabave, pornografiji i obožavanju instant idola? Mastermindovi blještavila i lažnih vrijednosti odvrću pažnju i pridonose sveopćoj manipulaciji. Nalazimo se u stadiju apsolutne relativizacije. Sve je vrijedno promatranja, ali samo ukoliko - Kožulova instalacija jasno upozorava - znamo kako to činiti. Ali ne znamo. Kakofonija zvukova, oblika i sadržaja uvlači nas u kaos. Stvarnost se neprestano virtualizira, ali percepcijski kaos više je nego stvaran.

S televizijskih ekrana i preko radio prijemnika prisiljeni smo slušati trivijalne govore i isprazna obećanja. Lica su više-manje uvijek ista, a komunikacija je isključivo jednosmjerna. Izudarani smo frazama, a uzvratiti možemo jedino stvarnim udarcima. Ali ti udarci ne mogu pogoditi cilj. Iako stvarni, oni se iscrpljuju u svojoj terapijskoj jalovosti.

I na kraju dolazimo do religije kao još jedne moguće terapijske opcije. Bogorodica plače. Gledano isključivo metafizički, za to postoje mnogi razlozi. U realitetu, međutim, jedan od razloga za njezine metafizičke suze upravo su suze same. Ovdje je, naime, na djelu uzročno-posljedična osovina: manipulacija - novac - moć. A kao pratnja uz nju trijumfira kič, u predmetima i glavama podjednako.

Promatrajući stvaralaštvo Kristiana Kožula nećemo pretjerati konstatiramo li kako se ovdje na izuzetno plodan i vizualno atraktivan način sažimaju iskustva i učenja dvojice značajnih - po mnogima i najznačajnijih - ali poetski posve različitih umjetnika prošloga stoljeća. Riječ je, dakako, o Marcelu Duchampu i Andyju Warholu. Prvi je odškrinuo, a drugi do kraja otvorio vrata postmodernizmu. I doista, ideje modernizma (ne)slavno su propale, a Kožul na određeni način detektira uzroke i posljedice te propasti. Na razvalinama jedne neosporno plemenite ideje niknuli su neki novi artefakti, divni i neugodni istodobno.

Vanja Babić

IZLOŽBE

1996.

- Videonale 7, Bonn
- Salon of young artists, Zagreb
- Crossing over, festival & workshop, Sofia

1997.

- Impakt festival, Utrecht
- SGG festival, Geneve

1998.

- Tokyo video festival, Tokyo
- ZKM, International video prize, ZKM, Karlsruhe
- MH Gallery, Zagreb (solo)

1999.

- Raum für Kunst, Graz (solo)
- Biennial of young artists, Rome

2000.

- International video + media prize, ZKM, Karlsruhe
- Update 2.0 - aktuelle Auswahl eines Medienpakets für das
+ Goethe - Instituts

2001.

- TZR Gallery, Bochum (solo)
- „Gast-art-beit“, MH Gallery, Zagreb

2002.

- Akademiebrief and Meisterschueler(honorary) , prof. Kamp, Duesseldorf Kunstakademie

2003.

- "Camp Craft", Rijeka, Gallery Kortil
- Gallery "Vladimir Nazor", Zagreb (solo)
- Triennial exhibition of Croatian sculpture, Gliptoteka HAZU, Zagreb
- "Cornucopia", Miroslav Kraljevic Gallery (solo)

2004. -2007.

- "Nuspojave", Museum of Contemporary Art, Belgrade ; Gallery Nova, Zagreb
- TZR Galerie, Bochum (solo)
- "Queer" festival, "Image Haddad" boutique, site specific installation, Zagreb
- gallery Anhava, Helsinki (solo)
- gallery PM (HDLU), Zagreb (solo)- Künstlervereinigung MAERZ, Linz
- Beijing Biennial of contemporary art- ISCP residency, New York
- PS 1, international projects, New York
- 1st Biennial of Quadrilateral - Relativism, Museum of contemporary art, Rijeka
- Criss-Cross, Museum of contemporary art, Zagreb
- ISCP residency, New York
- „The Sanctuary and the Scrum“, Black&White Gallery, New York
- Museum Mimara / Museum of Contemporary Art, Zagreb (solo)
- TZR Gallery, Duesseldorf (solo)
- BoysCraft, curated by Tami Katz-Freiman, Haifa Museum of Art, Haifa, Israel
- Goff+Rosenthal, New York, (solo)

2008-2009

- Minoriten Galerien, Priesterseminar, Graz „Edle Zier, Stiller Schauder“, (solo)- Likovni Salon, Celje (solo)
- Galerie Anhava, Helsinki, Finland (solo)
- "imMaterial", Black&White Gallery, New York- TZR Gallery, Duesseldorf (solo)